

תיקון שנאת חנם

1. אורות התחיה יח

אז תהיה ההכרה הזאת הולכת ומשתלמת, עד שלא די שיכיר כל אחד את הצד החיובי שיש בכל כח, לדבר הגון... אלא שעוד הלאה ילך, עד שאת התוכן החיובי אשר בצד השלילי של כל כח וכח, ע"פ המדה הנכונה, גם כן יכיר לטוב, וידע שלטובתו של הכח המיוחד, שהוא יותר נוטה אליו, צריך הוא להיות מושפע באיזו מדה גם מהצד השולל, שהכח האחר שולל את הכח הזה החביב שלו הוא, מפני שבשלילתו הוא מעמידו על מדתו הראויה לו ומצילו מהגרעון המסוכן של התוספת וההפרזה, וזוהי העבודה המיוחדת מעבודות הקשות שבמקדש, הקמיצה, "שלא יחסר ושלא יותר".

1א. אורות עמוד קמט

מדת שנאת חנם גם היא צריכה להתעלות, לא תעכב את התשובה ואת הגאולה השלמה מכללות ישראל. צריכין לפתח אורות גדולים להבין ולהשכיל, שגם מפירודי הדעות יוצאת טובה כללית... ונמצא, שכל מחלוקת שיש בין איש ישראל לחבירו, בין קיבוץ לחבירו, גם היא בונה עולמות, וכיון שהכל הוא שכלול ובנין, אין צורך לדבר מרורות, כי-אם להודיע את הגודל ששני הצדדים עושים, ושהם יחד משכללים בנין עדי עד, ומתקנים את העולם, ואז לפי התרחבות הידיעה תגדל האהבה כפי הערך של גדולת השנאה, ויגדל החיבור לפי הערך של גדולת הפירוד.

2. מאמרי הראיה / חלק ב / קריאה גדולה

הנה יום בא ולא ירחק, והאנושיות תתעורר כדוב שכול וכארי על טרפו להנקם מהכפירה הבזויה בעד כל רעתה אשר עוללה לה. בפתע תבקש להשליך ממנה את עבותיה, בחמה גדולה ובקצף גדול תבקש ממנה את נקמת החיים הטובים, את השלוח והעדן של הדעות הטהורות, של החיים הטהורים והזכים אשר שללה ממנה, שללה ותאבד, שמה למרמס, מבלי אשר יש לה כח, לאותה הרשעה, להשיב תמורתם אף חלק אחד מני רבבה. הבהלה הזעומה, שעל ידה ערבבה הכפירה את העולם, להמס את המוחות ואת הלבבות, להעביר את האדם על דעתו ועל דעת קונו, תעבור ותשקוט. והדעה הצלולה והמתונה היודעת ג"כ איך לחיות ואיך להתבונן, איך להשקט איך להתלהב, והגבורה האלהית, היודעת לכונן גוי איתן ועם אדיר בקודש, תקח את מקומה בחיים.

3 ברכות דף לא/ב

אל הנער הזה התפללתי אמר רבי אלעזר שמואל מורה הלכה לפני רבו ... מכאן לשחיטה שכשרה בזר. אמר ליה מימר שפיר קא אמרת מיהו מורה הלכה בפני רבך את וכל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה. אתיא חנה וקא צוחה קמיה אני האשה הנצבת עמכה בזה וגו' אמר לה שבקי לי דאענשיה ובעינא רחמי ויהיב לך רבא מינייה אמרה ליה אל הנער הזה התפללתי:

3א. אבן עזרא על שמות פרק יח פסוק ג

... שמואל מגזרת שמו אל. וקראתו אמו בשם אל כי הוא נתנו לה כאשר שאלה. ואל תתמה איך יקרא שם אדם בשם אל. כי הנה כמוהו צורי שדי ורבים ככה.